

Европейски икономически и социален комитет

TEN/464
Споразумения с трети
държави в областта на
енергетиката

Брюксел, 18 януари 2012 г.

СТАНОВИЩЕ

на

Европейския икономически и социален комитет

относно

„Предложение за решение на Европейския парламент и на Съвета за създаване на механизъм за обмен на информация във връзка с междуправителствени споразумения между държавите-членки и трети държави в областта на енергетиката“

COM(2011) 540 окончателен - 2011/0238 (COD)

Докладчик: **г-н Peel**

На 27 септември 2011 г. Съветът на Европейския съюз реши, в съответствие с член 194, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, да се консултира с Европейския икономически и социален комитет относно

„Предложение за решение на Европейския парламент и на Съвета за създаване на механизъм за обмен на информация във връзка с междуправителствени споразумения между държавите-членки и трети държави в областта на енергетиката“

COM(2011) 540 окончателен – 2011/0238 (COD).

Специализирана секция „Транспорт, енергетика, инфраструктури, информационно общество“, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие своето становище на 20 декември 2011 г.

На 477^{-ата} си пленарна сесия, проведена на 18 и 19 януари 2012 г. (заседание от 18 януари 2012 г.), Европейският икономически и социален комитет прие настоящото становище със 177 гласа „за“, 1 глас „против“ и 10 гласа „въздържал се“.

*

* *

1. **Заклучения и препоръки**

- 1.1 Енергетиката е от основно значение за жизнения ни стандарт и качеството на живота ни¹. ЕИСК приветства изготвеното от Комисията предложение за решение за създаване на механизъм за обмен на информация във връзка с междуправителствени споразумения между държавите-членки и трети държави в областта на енергетиката. Според нас това е подходяща стъпка към ефективно прилагане на обща европейска външна енергийна политика в съответствие с Договора от Лисабон (член 194 от ДФЕС²) и със стратегията „Енергетика 2020“ на ЕС³, както и със заключенията на Европейския съвет относно енергетиката от 4 февруари 2011 г. Предложената система за задължителен обмен на информация – в рамките на която се предвижда Комисията да играе активна роля тогава, когато държавите-членки преговарят по междуправителствени енергийни споразумения със страните партньорки – отдавна трябваше да бъде въведена.

¹ Giles Chichester, член на ЕП, бивш председател на комисия на ЕП, октомври 2011 г.

² Договор за функционирането на Европейския съюз.

³ COM(2010) 639 окончателен.

- 1.2 С оглед на това Комитетът приветства и включения в предложението за решение обмен на информация за всички съществуващи двустранни енергийни споразумения; според оценките на Комисията междуправителствените споразумения за нефт между държави-членки и трети държави вероятно са около 30, тези за газ – близо 60, а тези за електричество са по-малко.
- 1.2.1 Комитетът изразява изненадата си от факта, че все още не съществува такъв информационен механизъм, било то между Комисията и държавите-членки, или между самите държави-членки, при пълно отчитане на необходимостта от поверителност. Бихме искали да отбележим, че докато към момента нито Комисията, нито отделните държави-членки могат да получат цялостна представа за някой конкретен търговски партньор, то ключовите партньори със сигурност могат. Жизненоважно е Европа да действа единно, за да гарантира адекватни, стабилни и сигурни доставки на енергия в обозримото бъдеще, както и да продължи да изгражда ефективен единен енергиен пазар. Според оценките търсенето на енергия в световен мащаб – при положение че става въпрос за подлежащи на изчерпване ресурси – може да нарасне с близо 40% през следващите 20 години, главно заради засилващата се конкуренция на бързоразвиващите се икономики; има вероятност обаче тази ситуация да се усложни допълнително от евентуални непредвидени мерки за справяне с последиците от изменението на климата.
- 1.3 Комитетът приветства също включената в член 5 от предложението перспектива – когато се водят преговори по споразумения, Комисията да потвърждава в официално изявление, че проектът не нарушава правилата на вътрешния пазар, при условие че тези изявления ще се правят без излишно забавяне и в предвидения срок. Правната сигурност за инвеститорите е от първостепенно значение, както Комитетът вече изтъкна в становището си относно цялостна европейска политика в областта на международните инвестиции⁴, където се разглеждат много от повдигнатите тук въпроси.
- 1.3.1 Обезпокоени сме обаче от предложението запазването на мълчание от страна на Комисията в продължение на четири месеца да бъде знак за съгласие. Разбираме, че по процедурни причини за Комисията не би било нито практично, нито лесно да дава официално съгласието си за всеки отделен случай, но, при изрично поискана проверка на съвместимостта и в интерес на яснотата, я призоваваме, когато е възможно, да дава недвусмислен, пък било то и неофициален сигнал или да предупреждава достатъчно рано, когато е установила потенциален проблем, изискващ допълнително разследване.

⁴ ОВ С 318, 29.10.2011 г., стр. 150-154.

- 1.4 Споразуменията в областта на енергетиката трябва да се ръководят както от стратегически, така и от търговски съображения. Без да забравя необходимостта от спазване на принципите на пропорционалност и прозрачност, Комитетът все пак изразява съжаление от факта, че работните споразумения, в които участват търговски оператори, не са включени в предложението, особено предвид ясното послание, отправено в Обяснителния меморандум (глава 1), че определени доставчици могат да получат пълен или почти пълен монопол, което би било в разрез с правото на ЕС. Призоваваме Комисията най-малкото да предприеме активни мерки, за да получи лесен и пълен достъп до онези части от търговските споразумения, по отношение на които се смята, че биха могли да възникнат регулаторни усложнения, особено когато те могат да бъдат включени като приложения към междуправителствени споразумения. С особено безпокойство отбелязваме потенциалните рискове, които биха могли да възникнат в случаите, когато стратегическите партньорства могат да доведат до принудително възприемане на практики, наложени от неевропейски интереси, които биха могли да се окажат пагубни.
- 1.4.1 В допълнение бихме искали да подчертаем, че европейските потребители трудно ще направят разлика между външни междуправителствени и частни енергийни споразумения, тъй като и в двата случая се отчитат последиците за ценообразуването, изборът на доставчици, енергийният микс и други подобни съображения.
- 1.4.2 Комитетът призовава за справедливи, но твърди действия в неизбежните случаи, когато стратегическите и търговските интереси на някои доставчици от трети държави се различават от тези на ЕС. Питаме се доколко постижимо ще се окаже намерението на Комисията тези доставчици да спазват в по-голяма степен правилата на вътрешния пазар на ЕС. Въпреки това Комитетът счита, че, когато е възможно, преговорите следва да се водят в дух на партньорство, искреност и взаимно доверие.
- 1.5 ЕИСК обаче отбелязва с особено съжаление липсата на пълна оценка на въздействието, която щеше да създаде по-добри и ясни очаквания и разбиране на вероятните реакции на държавите-членки. Енергетиката, разбира се, спада към споделената компетентност между Комисията и държавите-членки и за мнозина е тясно свързана с разбирането им за суверенитет. Това ще предизвика противоположни реакции: едни ще потърсят допълнителна подкрепа, а други може да погледнат на това като на необоснована намеса, особено с оглед на риска да изгубят контрол върху преговорния си мандат и автономност, възприемайки новия механизъм като задкулисен опит за прехвърляне на компетентността за енергийната политика на ЕС. Тук Комисията не се ползва със същите правомощия както в областта на инвестициите, където се предлагат подобни действия във връзка с двустранните инвестиционни договори (каквито има много повече), но и където предпазливостта би била в интерес на всички.

- 1.5.1 Комисията трябва да покаже, че взема под внимание тези резерви на държавите-членки, които биха могли да се почувстват застрашени, и да подходи внимателно към всеки един преход, за да затвърди убеждението, че една от ключовите цели на предложението за обмен на информация е да спомогне за укрепване на преговорната позиция на държавите-членки спрямо трети държави. Тук от голямо значение ще бъде пълното сътрудничество с регулаторните органи на държавите-членки. Макар че приветстваме акцента върху подкрепата за държавите-членки в процеса на преговорите, в случаите, когато Комисията се намесва активно в преговорите, ще бъде от първостепенно значение да се докаже тяхната ефективност и да се покаже, че ще бъдат постигнати достатъчно добри резултати, за да може да се преодолеят неизбежните опасения.
- 1.5.2 Комитетът настоява да се разясни допълнително как ще се прилага на практика член 7 относно поверителността предвид факта, че всички основни елементи на един бизнес договор (включително цените и условията) са поверителни, тъй като са търговска тайна. Това ще бъде от ключово значение за спечелването на подкрепа за решението. В отсъствието на напълно утвърдена обща енергийна политика на ЕС, държавите-членки и Комисията трябва да продължат усилията си за изграждане на необходимото взаимно доверие между всички заинтересовани страни; настоящото предложение може да послужи само за отправна точка.
- 1.6 Питаме се дали предложението наистина няма да има отражение върху бюджета, както се твърди. Предвид нарастващите изисквания, налагани от европейската енергийна политика, се съмняваме, че предвидените в предложението чести проверки и консултативни дейности могат да бъдат осъществявани без допълнителни ресурси.
- 1.7 Комитетът призовава първата междинна оценка да се извърши не след четири, а след две години, тъй като дотогава ще бъдат натрупани достатъчно опит и данни, за да се оцени ефективността на механизма.
- 1.8 Във връзка с по-широкото отражение на предложението – с него се занимава главно придружаващото го съобщение, което е с много по-широк обхват – Комитетът приветства главната цел на Комисията да укрепи външното измерение на цялостната енергийна политика на ЕС. Очевидна е връзката между енергийната ефективност, сигурността и стабилността, но изразяваме съжаление, че за сметка на това не е изяснена напълно връзката с трите по-твърдо установени цели за конкурентоспособна, устойчива и безопасна енергетика, особено предвид факта, че конкурентоспособната енергетика и устойчивата енергетика не винаги са съвместими.
- 1.8.1 Комитетът също така изразява съжаление, че в предложението се разглеждат предимно технически въпроси и процедури, а някои тясно свързани с темата аспекти, в това число дипломатическите и социално-икономическите отношения със страните доставчици и транзитните страни, не са включени изрично (и само в ограничена степен) в съобщението.

- 1.8.2 Също така не става ясно, че предложението е напълно свързано и обменя информация с по-широките търговски аспекти на енергетиката. Разбира се, търговските преговори от десетилетия спадат към компетентността на ЕС; смята се, че енергетиката играе основна роля в почти приключилите преговори по първото по рода си задълбочено и всеобхватно споразумение за свободна търговия (ЗВССТ) между ЕС и Украйна, която е ключова страна за ЕС от гледна точка на преноса на енергия. Сериозно се обмисля и възможността за започване на преговори по ЗВССТ с други съседни на ЕС страни, както от Източното партньорство, така и от Евро-средиземноморския регион, където енергетиката също следва да играе ключова роля.
- 1.8.3 Комитетът би искал да призове конкретно Комисията, когато преговаря по ключовите всеобхватни енергийни аспекти на предложеното ново споразумение между ЕС и Русия, да обърне специално внимание на специфичното положение на трите балтийски държави, тъй като техните енергийни мрежи са синхронизирани по-скоро с руската, отколкото с която и да е европейска система.
- 1.9 Накрая Комитетът изразява дълбоко съжаление от факта, че нито в предложението, нито в съобщението се споменава някакъв механизъм, който да обхваща участието на гражданското общество. Тази ситуация трябва да бъде коригирана. Вече е започнало или скоро ще започне създаването на официални механизми за наблюдение на прилагането на сключените наскоро от ЕС споразумения за свободна търговия, по-конкретно това с Южна Корея; същевременно вече функционира Форум на гражданското общество за Източното партньорство (ИП).
- 1.9.1 Все пак горещо приветстваме дългоочакваното включване на Комитета в работата на тематичната платформа на ИП за енергетиката, особено предвид факта, че гражданското общество участва редовно в заседанията на останалите три.

2. Контекст

- 2.1 На 4 февруари 2011 г. Европейският съвет стигна до заключението, че е необходимо Съюзът и държавите-членки да подобрят координацията на външните си действия в областта на енергетиката и поиска от държавите-членки да информират – от януари 2012 г. нататък – Комисията за всички свои нови и вече съществуващи двустранни енергийни споразумения с трети държави.

- 2.2 С оглед на това през септември Европейската комисия представи два документа относно утвърждаването на външна енергийна политика на ЕС: Предложение за решение за създаване на механизъм за обмен на информация във връзка с междуправителствени споразумения между държавите-членки и трети държави в областта на енергетиката⁵ и Съобщение относно „Енергийната политика на ЕС: ангажиране с партньори извън нашите граници“⁶.
- 2.3 От Комитета беше поискано да изготви становище само по законодателния документ, в който се излага механизмът за изпълнение на заключенията на Европейския съвет от февруари 2011 г. Съобщението обхваща много по-широк кръг от теми и се спира съвсем бегло на предложението. Съжالياме за това ограничение, тъй като съобщението обхваща много ключови аспекти, които бихме искали да коментираме, като възобновяемата енергия, енергийната ефективност и други въпроси, свързани с устойчивото развитие, включително отношенията на ЕС с Русия, Китай и останалите бързо разрастващи се икономики и развиващите се страни като цяло.
- 2.3.1 Комисията ясно заяви, че съобщението ще доведе до редица предложения; първото и едно от най-важните сред тях е настоящото предложение за директива.
- 2.4 Увеличава се както търсенето на енергия в световен мащаб, така и зависимостта на ЕС от вносните изкопаеми горива. Както се посочва в съобщението, ЕС като цяло внася 60% от газта и над 80% от нефта, които потребява, като същевременно е изправен пред нарастващото конкурентно търсене от други страни, по-специално нововъзникващите икономики. Търсенето на енергия в световен мащаб може да нарасне с 40% през следващите 20 години, а евентуалните непредвидени мерки, свързани с изменението на климата, могат допълнително да усложнят положението. Много държави-членки могат да разчитат само на ограничен брой енергийни доставчици и затова са уязвими при евентуални пречки и нестабилност на цените, особено що се отнася до газта и нефта. С оглед на това е наложително да се осигури много по-стабилна основа за външната енергийна политика на ЕС. Жизненоважно е Европа да действа единно, за да гарантира адекватни, стабилни и сигурни доставки на енергия в обзиримото бъдеще, както и да продължи да изгражда ефективен единен енергиен пазар.

⁵ COM(2011) 540 окончателен.

⁶ COM(2011) 539 окончателен.

- 2.5 Малко са съществуващите към момента ефективни инструменти за тази цел. Очаква се енергетиката да бъде ключов дял от ЗВССТ, което скоро ще бъде сключено между ЕС и Украйна. Енергийната общност на свой ред регулира отношенията на ЕС в областта на енергетиката с девет страни партньорки⁷ от Източна и Югоизточна Европа. За един дългосрочен стратегически международен подход ще са необходими много по-структурирани и последователни институционални разпоредби. Стратегията „Енергетика 2020“ основателно определя укрепването на външния аспект на енергийната политика на ЕС като ключов приоритет, за който предложението за решение се стреми да търси решения.
- 2.6 Предложението за решение налага на държавите-членки изискването да обменят с Европейската комисия информация за намерението си да сключат междуправителствено споразумение в областта на енергетиката с трети държави. С механизма за контрол на съвместимостта (член 5) Комисията иска да гарантира, че тези споразумения са в съответствие с правилата на вътрешния пазар. Едно от основните предимства би било създаването на правна сигурност за инвестициите⁸. Комисията подчертава, че новият механизъм е мярка за координиране, чиято цел е да подкрепя държавите-членки и да укрепва преговорната им позиция, а не да я заменя или да ограничава възможностите им да сключват такива споразумения. В член 7 се изтъква, че са включени разпоредби, гарантиращи поверителността на информацията, която е изключително чувствителен въпрос.
- 2.7 Комитетът обаче изразява съжаление от факта, че споразуменията между търговски оператори са изключени от обхвата на предложението, особено предвид ясното предупреждение на Комисията, че определени доставчици могат да получат пълен или почти пълен монопол, което би било в разрез с правото на ЕС⁹. Призоваваме Комисията най-малкото да предприеме активни мерки, за да получи лесен и пълен достъп до онези части от търговските споразумения, по отношение на които се смята, че биха могли да възникнат регулаторни усложнения, особено когато те могат да бъдат включени като приложения към междуправителствени споразумения.

⁷ Албания, Босна и Херцеговина, Хърватия, бивша югославска република Македония, Молдова, Черна гора, Сърбия, Украйна и Косово.

⁸ Това, разбира се, трябва да се съгласува с новите обширни правомощия и политика на ЕС в областта на инвестициите в съответствие с Договора от Лисабон – вж. становището на Комитета, ОВ С 318, 29.10.2011 г., стр. 150-154.

⁹ Обяснителен меморандум (глава 1 от COM(2011) 540 окончателен).

3. **ЕИСК: твърда подкрепа за силна европейска външна енергийна политика, основаваща се на сигурността на доставките**

3.1 През март 2011 г. Комитетът отправи¹⁰ ясен призив за бързо и прогресивно изготвяне на обща външна политика на ЕС в областта на енергетиката. В отговор на искане от тогавашното унгарско председателство, той поиска да бъдат предприети конкретни мерки за по-добро съгласуване на вътрешната и външната политика и за интегриран, последователен подход. Той отправи призив и за нова институционална рамка за енергетиката, стратегическа многостранна ориентация на политиката и ефективно изпълнение на привилегированите енергийни партньорства със съседните на ЕС държави.

3.2 Още през 2009 г. Комитетът¹¹ призова за всеобхватна външна енергийна стратегия на ЕС, както и за мерки за ефективното □ прилагане. В дългосрочна перспектива той определи енергийната сигурност и политиката в областта на климата за двата ключови стълба на международните енергийни отношения на ЕС. Той подчерта значението на третия енергиен пакет за намаляването на зависимостта на ЕС от външни доставчици, но също така изтъкна, че трябва да се насърчи устойчивото производство и употреба на енергия в трети държави. Подчертана беше силната връзка между енергийната и съответната търговска политика, както и задължението на страните партньорки да прилагат пазарни правила като реципрочност, равно третиране, прозрачност, защита на инвестициите и зачитане на върховенството на закона и правата на човека. Предвид факта, че енергетиката се очаква да играе нарастваща роля в международните спорове, отново подчертаваме належащата необходимост от общ европейски глас, който да уравнирява националните интереси на държавите-членки.

3.3 Комитетът¹² освен това изтъкна, че насърчаването на възобновяемата енергия и диверсифицирането на източниците не може да се разглеждат отделно от европейската външна дейност, особено в Евро-средиземноморския регион. За да се постигне съответствие с политиката на ЕС в областта на климата, трябва постепенно да се премахнат вредните за околната среда субсидии за изкопаеми горива в страните партньорки, да се увеличи финансирането за научноизследователска и развойна дейност в рамките на проекти за възобновяема енергия и да се насърчи търговията с енергоефективни стоки и услуги.

4. **Ролята на гражданското общество**

¹⁰ ОВ С 132, 3.5.2011 г., стр. 15-21.

¹¹ ОВ С 182, 4.8.2009 г., стр. 8-12.

¹² ОВ С 376 от 22/12/2011 г., стр. 1

- 4.1 Пропуските, които доведоха до масовите бунтове в арабския свят през 2011 г., отново показаха ключовата роля, която гражданското общество играе в прехода към демокрация, конституционните реформи и изграждането на институции. Приносът на гражданското общество, и в частност на социалните партньори, както тук, така и в страните от Източното партньорство (ИП)¹³, трябва да бъде взет изцяло предвид, за да се гарантират прозрачни и приобщаващи процеси на вземане на решения, ползващи се с обществена подкрепа. Комитетът изразява дълбоко съжаление от факта, че нито в предложението, нито в съобщението се споменава някакъв механизъм, който да обхваща участието на гражданското общество – въпреки че социалните партньори ще бъдат тясно ангажирани и необходими за предоставяне на жизненоважна обратна връзка тогава, когато възникнат проблеми, и въпреки конкретната препратка в съобщението¹⁴ към „съвместни промишлени проекти“. Все пак горещо приветстваме дългоочакваното включване на Комитета в работата на тематичната платформа на ИП за енергетиката, особено предвид факта, че гражданското общество участва редовно в заседанията на останалите три.
- 4.2 Освен това е започнало или скоро ще започне създаването на официални механизми за наблюдение на прилагането на сключените наскоро от ЕС споразумения за свободна търговия, по-конкретно това с Южна Корея; същевременно вече функционира Форум на гражданското общество за Източното партньорство (ИП). Мнението на гражданското общество по въпросите на енергетиката е също толкова важно. В това число трябва да бъдат включени и самите потребители, на които неуспехите на пазара често се отразяват непропорционално, главно с оглед на по-добрата прозрачност, по-голямото влияние и образоването на обществеността.

5. По-широки стратегически съображения

- 5.1 Комитетът напълно подкрепя намерението на Комисията да играе водеща роля в утвърждаването на всеобхватна и координирана външна енергийна стратегия на ЕС, и призовава държавите-членки да подкрепят нейните усилия в дух на солидарност и взаимно доверие.
- 5.2 ЕИСК счита солидарността за крайъгълен камък на общата енергийна политика на ЕС, не на последно място с оглед оказването на подкрепа на държавите-членки, които нямат достатъчно силни преговорни позиции, за да си осигуряват енергия на справедливи и устойчиви цени.

¹³ Украйна, Молдова, Грузия, Армения, Азербайджан и Беларус.

¹⁴ Раздел 1.3, страница 7.

- 5.3 Освен голям потребител на енергия, ЕС, както е известно, е и голям доставчик на технологии и прилага едни от най-високите в света стандарти за пазарна прозрачност и регулиране, включително в областта на ядрената и останалите видове енергийна безопасност.
- 5.4 Отбелязваме предоставените в съобщението данни¹⁵, според които Русия, Норвегия и Алжир имат дял от 85% от вноса на природен газ в ЕС и от почти 50% от вноса на суров петрол в ЕС (като 36% от него се доставят от държавите от ОПЕК). Русия също играе водеща роля в снабдяването на ЕС с въглища и уран.
- 5.5 Наред с достъпа до суровини, достъпът до енергия е основно стратегическо съображение за ЕС предвид очакваното нарастване на търсенето на енергия в световен мащаб през следващите 20 години. Застъпваме се за установяване на стратегически партньорства с големите световни фактори в енергетиката (било то доставчици, транзитни страни или страни потребители), в които следва да бъде включено сътрудничеството за подобряване на рентабилността и въвеждане на нисковъглеродни технологии, и за насърчаване на енергийната ефективност и възобновяването на енергия, както и за поставяне на по-силен акцент¹⁶ върху сигурността на доставките. С особен интерес очакваме предстоящото споразумение с Украйна, което би трябвало да обхване сигурността и непрекъснатостта на доставките, определянето на цените и други ключови въпроси.
- 5.6 Това е особено важно за бъдещето на търговската политика на ЕС; ние обаче приветстваме и включените в съобщението препратки към укрепналите връзки между енергийната политика и политиките в областта на развитието, разширяването, инвестициите и по-широките международни отношения. Една от основните цели на Договора от Лисабон беше да постигне сближаване в управлението на различните области на политиката на ЕС. От първостепенно значение е фактът, че енергийната политика на ЕС вече е приведена в пълно съответствие с тези политики, не на последно място по отношение на устойчивото икономическо и социално развитие на развиващите се страни.

15 COM(2011) 539 окончателен, стр.9 (бележка под линия 20).

16 ОВ С 318, 29.10.2011 г., стр. 150-154 г.

- 5.7 Очакваме от нашите партньори в Енергийната общност да работят за изпълнение и спазване на разпоредбите относно вътрешния енергиен пазар на ЕС. Обезпокоени сме от критичната оценка, която Комисията даде на постигнатото от тази Общност¹⁷ през март миналата година. Все още има значително разминаване между политическите ангажименти и реалното изпълнение на достиженията на правото в областта на енергетиката от страна на членовете на Общността, към които Комисията отправи критики и за това, че поддържат остарели пазарни структури, възпрепятстват инвестициите и нарушават конкуренцията, продължавайки да дават предимство на държавните доставчици посредством регулирани цени. С оглед на това си задаваме въпроса кои са най-подходящите инструменти, чрез които ЕС би могъл да регулира отношенията си с по-отдалечените партньори, и дали ЕС би трябвало да се откаже от отношенията доставчик – купувач за сметка на по-голямото сближаване на енергийните пазари.
- 5.8 Тъй като към момента Русия е водещият енергиен доставчик на ЕС, Комитетът призовава Комисията да продължи да работи усилено за постигане на ново споразумение между ЕС и Русия, което трябва да включва всеобхватно енергийно споразумение. Русия е също толкова зависима от размера на пазара, предлаган от ЕС. Такова споразумение би представлявало значителен пробив и нова крачка напред към постигането на общи действия във външните отношения на ЕС в областта на енергетиката.
- 5.8.1 При преговорите по това споразумение трябва да се обърне специално внимание на специфичното положение на балтийските държави, чиито енергийни мрежи са синхронизирани с руската, а не с някоя европейска система; вследствие на това за стабилността и регулирането на честотата на своите енергийни системи тези три страни зависят единствено от Русия.
- 5.9 Алжир, Либия и Евро-средиземноморският регион като цяло също остават район от ключово значение за външното сътрудничество в областта на енергетиката.

17

COM(2011) 105 окончателен.

5.10 И накрая, Комитетът призна, че Централна Азия¹⁸ разполага със „значителни потенциални енергийни резерви, които предлагат на Европа допълнителни и допълващи (за разлика от алтернативни) енергийни източници“; той призова жизнеустойчивостта на тези връзки да се основава на практически и икономически причини и подчерта, че връзките на ЕС с този регион „трябва да бъдат тясно и взаимно обвързани с участието на ЕС в Русия, Китай и Турция“. Особено важен е друг голям потребител на енергия – Китай; с оглед на това и тук е изключително важно да се постави специален акцент върху тясното сътрудничество по въпроси, свързани с енергетиката, технологията и изменението на климата.

Брюксел, 18 януари 2012 г.

Председател
на
Европейския икономически и социален
комитет

Staffan Nilsson

¹⁸ ОВ С 248, 25.8.2011 г., стр. 49-54.